

"TKP'nin Sesi"

20 Aralık 1981 Pazar

Bu yayınıımızda TKP MK genel Sekreteri Bilen yoldaşın "TKP'nin Sesi radyosundayaptığı konuşmayı kendi sesinden /15.12.81 günü yaptığı konuşma.^{TKP}/Gölcük davası ile ilgili/

1. Yazı: L.İ.Brejnev yoldaşın "Anrlar" adlı kitabının 2.bölümünü(Nec
 2. Kürtçe yayınıımızı: Mehmet Çakmak'ı anıyoruz (15 dakika türkçe okundu) Şerf. ve Den.
 3. Mehmet Çakmak'ı anıyoruz Kürtçe olarak 2 dakika okundu /Şerf./
-

TKP'nin Sesi

20-12-1981 Şerif

Kürtçe yayın ve MehmetÇakmak'ın 3.
ölüm yıldönümü üzerine

MEHMET ÇAKMAK

Şimdi Diyarbakır Şehir Mezarlığının Güneye bakan yamaçlarından birinin ^{darusunda} ~~keşfinde~~ 2 metre yüksekliğinde mermer bir mezarlık vardır. Bu gri mermer mezar taşı üzerinde kocaman harflerle "MEHMET ÇAKMAK" yazısı taaa uzaklardan kolaylıkla okunur. Bu/sıradan bir isim değildir Türkiye İşçi Sınıfı, Kürt Emekçi Halkı ve Ülkemizin tüm ilerici-yurt-severleri bu ismi saygıyla anıyor. Onun inancına, onun kavga bilinci bugün nice savaşçılarının yüreğini, beynini dolduruyor. Bugünlerde sözü edilen mezarlığa yolu düşenler, ~~bu~~ölümsüz savaşçının görkemli mezarının kızıl karanfillerle, kan kırmızısı yedi verenler ile süslendiğini, adeta tüm insanlığa gülümsediğini göreceklendir. 79 ve 80 yıllarında olduğu gibi bu yıl da ağır baskılar, sıkıyönetimin keyfi tutuklamaları, istenceler, ağır hapis cezaları →

onun mezarı başında anılmasına engel olamayacaktır. 19 Aralık'ta mezara gidemeyenler gidenlerle birlikte ona şu mesajı ilettiler, i-
letiyorlar: "Mehmet Çakmak! Uğruna şehit düştüğün emellerin tüm halka maledilmesi için verilen savaşı yok etmenin ^{derisinin} olanağı yoktur. Seni a-
ramızdan ancak fiziksel olarak ayırdılar. Sen, tebessümü eksik olmayan ^{, sarsılmayan} yüzün, sağlam/inancın, örnek bilincinle utkuya giden yolda önümüzde yürüyorsun!"

.....müzik

① Mehmet Çakmak 1952 yılında Karacadağ'da ^{Taban Köyünde,} ~~bir köyde~~, Diyarbakır'ın en yoksul yörelerinden birinde doğdu. Ailesi topraksız yoksul bir köylüydü. Yıllar biri birini kovaladıkça, artık köyde oturmak/açlıktan ölüme mahkum olmaktan başka anlam taşımıyordu. Yoksul Çakmak ailesi Diyarbakır'a göçetti. Bu aile burada da ekmeğini taştan çıkarmak zorun-

daydı.Öyle oldu.Baba Çakmak inşaat işçiliğinden başladı,sonra sıvacılık,badanacılık ^{ve} bu yıllarca sürdü.Diyarbakır'a geldiklerinde Mehmet Çakmak Daha gözünü dünyaya yeni açıyor,etrafıyla ilgileniyordu.İlkokula başladı.Sonra orta okula gitti.Orta okulu bitirdikten sonra sınavlarını kazanarak ilk Öğretmen okuluna girdi.İlk okuldan ~~iki~~ başlayarak tüm öğrencilik yaşamında çeşitli işlerde çalışarak ailesinin yoksul bütçesine katkıda ^{yordü.} bulunmaktaydı. Tüm yoksul çocukları gibi "hiç olmasa ~~okul~~ bir yıllık okul süresince giyeceği elbiselerinin parasını" kazanmaya çalışıyordu.Bunun için önce ciklet,nane şekeri satmakla başladı.Sonra gazete sattı.Daha sonra inşaatlarda çalışan babasının yanında düşük ücretlerle inşaat ~~iki~~ işçiliği yaptı.Öğretmen olduğu zaman artık ihtiyarlayan anne ve babasının,üç kardeşinin geçimini sağlamak büyük ölçüde onun omuzlarındaydı.Artık Mehmet Çak-

mak kendisiyle birlikte altı kişinin gereksinimlerini karşılamak için çalışıyordu..

② Bu dönemde ülkede demokrasi hareketi gelişıyordu.Kürdistan'ın da dört bir yanında "Doğu mitingleri"olarak isimlendirilen eylemler gerçekleştirildi.Oda aydın bir öğretmen,yoksul bir aile çocuğu olarak gerici-egemen güçlere,sömürücülere karşı yürütölen savaşının içinde yer almalıydı.Öyle ~~oldu~~ yaptı. Halkın ezgiden,sömürüden,eşitsizlikten kurtulabilmesi için savaşının içinde militanca yer aldı.Sosyalist bilimle tanıştı.Sosyalist bilimin kavramları için tüm gücüyle,özveriyle çalıştı.Derken 12 Mart kanlı-karanlık dönemi ülkenin üzerine bir karabasan gibi çöktü.Mehmet Çakmak bu sırada ~~kurtuldu~~ Siirt'in Batman ilçesinde öğretmenlik yapıyordu.Bilinçli tutumuyla kendisini hem bur-

Ülkemiz üzerinden defedilirken Çakmak'ın öncülüğünde Batman'da TÖB-Der Şubesi kuruldu. Bir süre burada yöneticilik yaptı. Sonra Diyarbakır'ın Lice ilçesinde ^{bir ilkökula} öğretmen olarak atandı. Bu sırada Lice'yi yerle bir eden o korkunç, o unutulmaz acı, 1975 Lice Depremi oldu. Enkaz altından 5000 ceset çıkarıldı. Erkte ^{elan} gelen 1. MC hükümeti halkın yaralarını sar-mak için hiç bir girişim yapmadı. Enkaz altından sağ olarak çıkarılan-ların çoğu ilerici-devrimci-yurtsever güçleri ~~marafında~~ özverileri so-nucuydu. Özveri gösterenler içinde Mehmet Çakmak yine en öndeydi.

② O zaman Lice TÖB-DER Şube başkanı olan M. Çakmak TÖB-DER'i halkın sesi-sözü haline getirdi. İlçe'de hangi görüşte, hangi düşüncede olur-sa olsun köylüler sorunlarının çözümü için hangi yola başvuracakları-
ne yollarını ni, Lice TÖB-DER'in Mehmet Çakmak Başkanlığında kurduğu komiteden öğ-ranıyordu. Deprem Lice ve köylerini yerle bir etmiş, soğuk kış geliyor

Depremden sağ kurtulabilenler seğıktan, acılıktan, ~~derin~~ hastalıktan ölmek tehlikesi karşındaydı. Ama gerici-faşist karması MC halkın sorunlarını çözmek için hiç bir girişimde bulunmuyordu. Üstelik çeşitli uluslararası kuruluşlardan yapılan yardımlarda zenginlere, dost-akrabaya veriliyor, halka zırnak koklatılmıyordu. Halkın sorunlarını ve istemlerini tüm Türkiye ~~kam~~ve dünya kamuoyuna duyurabilmek için Liceden Diyarbakıra 100 kilometrelik bir yürüyüş örgütlendi. Yürüyüş'ün sorumlusu Mehmet Çakmak'tı ve yürüyüş 500 köylü katıldı, En önde Çakmak 500 liceli üç gün boyunca yürüdü. Yürüyüş kolu Diyarbakır'a geldiğinde tanklar, kariyerler vs. ile yolları tutan güvenlik kuvvetleri: "Diyarbakır'a girmeye kalkarsanız hepinizi öldürürüz" tehdidini savurdu. Ama en önde Mehmet Çakmak tüm yürüyüş kolu Diyarbakıra girdi. Tanklar, kariyerler ^{ve güvenlik kuvvetleri} yalnızca yürüyüşçüler ^{Ayrıca bu yürüyüş sonunda} şaşkın şaşkın seyredebildi. Mehmet Çakmak'ın Diyarbakır'a sağ gi-

rebileceğine inanan yoktu. Herkes onun vücudunun böylesi bir yürüyüşe dayanamayacağını sanıyordu. Gerekli besini alamadan büyüyen Çakmak'a "üfürsen kırılır" sanırdın ^{bunlar...} ~~herkes~~. Ama onun inancı, onun halkın mutluluğu için savaşa ^{kararlılığı} ~~inancı~~ onu öylesine güçlü kılıyordu ki üç günlük yürüyüş sonunda Diyarbakır'a girenler içinde en canlı, en sağlıklı olan yine o'ydu.

① Yürüyüş sonunda Diyarbakır'da gelmiş geçmiş en büyük gösteri yapıldı. Gösteriye 10 binlerce ^{emekçi} ~~insan~~ katıldı. Diyarbakır'ın en büyük alanını dolduran halk hep birden Lice Halkının haklı istemini destekliyor. Uygulanan ulusal baskı ve ayırım politikasını yeriordu. Çakmak'ın öncülük ettiği bu tarihsel eylem şunu gösteriyordu: Yığınlar ancak onların somut istemleri sözkonusu olunca alanlara dökülebilir. Böyle o-

lunca ~~ister istemez~~ eylem birliği de savaş alanında ~~gerçekleşiyor~~
Zaten o ^{gün} zaman Diyarbakır sokaklarını dolduran bu onbinlerindeki ~~göş~~
görüşleri savunuyorlardı. Ama Lice halkının sorunları, onların tek bir
gözü ^{Kürt Halkına 2. sınıf insan muamelesi gösteren bu somut olay} tek bir yürek gibi hareket etmelerine
ağızdan konuşmasına ~~olanak~~ veriyordu.

- ② Bu sıra'da Lice TÖB-DER ^{M. Çakmaklı'nın öncülüğünde} aylık bir yayın organı da çıkarıyordu.
"Deprem" adıyla çıkarılan bu organ Lice Halkının sorunlarını tüm Tür-
kiye'ye duyuruyordu. Egemen güçler ise bu sesi susturabilmek için tüm
olanaklarını kullanıyordu. Gerek ^{Lice-} Diyarbakır yürüyüşü, gerekse "Deprem"de
çıkan yazılar nedeniyle Mehmet Çakmak ^{Burjuvazinin mahkemelerince} mahkum edilmek istendi. Hakkında
10'u aşkın dava açıldı. Ama Çakmak ^{hem} bu davalar'da görüşlerinden, inan-
cından ödün vermedi, hemde burjuvazinin oyunlarını boşa çıkardı. Mahke-
me salonlarını, duruşmaları; halkın sorunlarını dile getirmek, ^{sorunlara} çözüm yol.

① Zaten Lice TÖB-DER subesinin halkın sorunlarıyla ilgili dedi

- 10 -

larını göstermek için amacıyla birer kürsü gibi kullandı. Burjuvazisi, perici egemen güçleri onların mahkemelerinde alt edebildi.

① Onun başkanlığında çalışan TÖB-DER halkın sorunlarıyla böylesine

→ subesi
yakından ilgilenirken, kendi asıl çalışma alanını, öğretmenlerin akade-

sorgul, mesleki ve/

mik demokratik haklarını geliştirmek, kazanımları korumak için verilen

1976 sonlarında
savaşını da aksatmıyordu. Bunun sonucu olarak/Lice ilçesinde bulunan

66 öğretmenden 63'ü Lice Töb-Der üyesiydi. TÖB-DER'in 63 üyesinden

63'ü de aidatlarını düzenli, eksiksiz ödüyordu. Geriye kalan TÖB-DER'e üye olmayan

3 öğretmenin üçü'de faşist olduğu için örgüte üye edilmiyordu. Böylesi
sonuç alıcı

ne sıcak, canlı, gerçek yığın çalışmasına, değil Türkiye'de ~~bu kapital-~~

~~ist dünya'da~~ ~~bu~~ rastlamak olanaklı değildir, ~~bu~~ olağanüstü başarı-
örnek

ya Mehmet Çakmak'ın iki yıllık başkanlığı ve yöneticiliğiyle ulaşılmıştı.

TÖB-DER'de
Lice'de artık onun yerini alacak, yaptığı işleri yürütebilecek

kadrolarda vardı. Ve Mehmet Çakmak 1976 sonlarında yapılan kongreyle

iki yıl aralıksız sürdürdüğü TÖB-DER Şube başkanlığı görevinden ayrıldı. ^{Onun} Öğretmen, örgütçü, militan, ajitator; her bakımdan abartmasız bir öncü olduğuna görüşünde, ^{ilerici-yurtsever herkes,} pek çok kimse birleşiyordu. ^{TÖB-DER Şube başkanlığından ayrılan} Bundan sonra da ^{daha bilimli, daha etkin daha değişik biçimlerde} o sonul utku için savaşımını sürdürüyordu. Türkiye İşçi sınıfına Kürt halkına en çok gerekli olduğu bir dönemde; 19 Aralık 1978 günü burjuvazinin 6.kolları, sözümüne "sol" olduğunu Kürt halkına yutturmak isteyen APOCU çetelerin ^{kursunlarıyla} planlarıyla şehit edildi. 19 Aralık ~~sıcak bir~~ ^{güneşli sıcak bir gün} Diyarbakır'da ^{Saat 08.15} gününde çalıştığı Temel Dağıtım Kitabevinin kapısı önünde oturuyordu Mehmet Çakmak. Bu sırada karşıda bulunan Orta okulun zili çaldı. Öğrenciler evlerine gitmek için dağıldılar. Etraf öğrenci kalabalığıyla ¹⁵⁻¹⁶ dolup taştı. Kalabalıktan yararlanan iki zavallı, 15-16 yaşındaki çocuk ellerine tutuşturulan tabancalarla Mehmet Çakmak'a yanaştılar. Bir kaç metre ilerisinde durup kalbine doğru ateş edip kaç-

2. D.D.
Mehmet Çakmak

~~şap gittiler.~~ ^{teler.} ~~Bu olayın olduğu~~ Çakmak'a öldürücü kurşunlar sıkıldığı zaman siyasi Polis'in ekip otosu 50 metre ötede olayı seyrediyordu. Katiller polis otosunun yanından geçip gittiler. Aradan üç yıl geçti ama Çakmak'ın katilleri hala ^{yokalanmadı.} ~~bulunmadı.~~ Bu işçi sınıfının, Kürt Halkının en yiğit evlatlarından biri olan Mehmet Çakmak'ı halkından, savaş yolundan alıkoyan alçaklar daha sonra Kürt Halkı üzerinde burjuvazinin ^{afır, insanlık dışı} baskılarını yoğunlaştırması ^{min olanaklarını yaratan} için bir çok girişimde bulundular. Yoksul, bilinçsiz nice Kürt gencinin de canını yaktılar.

① 20 Aralık 1978'de Diyarbakır tarihinin en yığinsal cenaze törenlerinden birine tanık oldu. Binlerce kadın-erkek, yaşlı genç, işçi-işsiz ^{Bir cenazeye ilk kez Diyarbakırlı Analar katılıyordu böylece yığinsal...} köylü şehirli yürüyüşe katıldı. Değişik görüşlü insanlar omuzomuzaya ^{riyaydu bu cenaze töreninde,} ver. ^{Azlayarak} Mehmet Çakmak'ın ihtiyar Anası: "Ben Apoculara karşıyam... Ben Maoculara karşıyam, ben burjuvaziye karşıyam..." dediği ^{nde} zaman, "Ben iki

kızıyla beraber onun bayrağını yere düşürmeyacağım" dediği ^{inde} ~~zaman~~ bu binlerce insan hep birden gözyaşı döküyordu.

② Mehmet Çakmak'ın yüreği kan ağlayan anası "Oğlumun savaşını ~~xx~~ yürütenlerde benim oğlumdur. Hiç olmasa oğlumun gözü arkada kalmadı" da ^{iyondu bu konuşmasında.} ~~demişti.~~ Evet Mehmet Çakmak'ın gözü arkada kalmadı.. Onun öldürülmesiyle kavga bayrağının ^{yere} düşürüleceğini sananlar, Kürt ve Türk halkının ortak savaşını, Kürt ve Türk işçilerinin birliğini engelleyeceğini sananlar aldandıklarını çok geçmeden ^{Mehmet Çakmak'ın} ~~onun~~ yolunda , onunla aynı amaçlar için savaşan nice savaşçılar çıktı Kürdistan topraklarından.

Bu savaşçılar ^{bugün}, cüptanın ağır baskı ve terörüne, en insanlık dışı ^{Kürt halkı üzerindeki baskılara karşı çıkıyor, Kürt ve Türk halkının ortak savaşını sürdüren.} uygulamalarına karşı savaşı sürdürüyorlar. Mehmet Çakmak'ın taşıdığı

Bayrak düşmemiştir. O mezarında rahat uyuyor. Gözü arkada değil. Yine her zamanki gibi gözlüklerinin ardında gülümse ^{yen) gözlerle} ~~niş~~ bakıyor. ^{Kendisi} ~~Onun~~ gibi işçi sınıfının yolunda ^{veriyorsa} ~~yürüyene~~ püa veriyor.

TKP'nin Sesi

20-12-1981 Şerif

Kürtçe

Konu:M.Çakmak'ın 3.ölüm yıldönümü

MEHMET ÇAKMAK

Wêga li goristana Dîyarbekir, li hêsiya berojekî meîberek heye. Bilindayiya wî ji 2 mêtro zêdetire. Ser kêlika wî nivîsa "Mehmet Çakmak" hê durwa, bi hêsanî mirov dikare bixwîne. Mehmet Çakmak, Ango, Memê Licê! Eva nava navekî usa beradayî nîne. Çîna Karkerê Tirkîyayê, Gelê Kurdê Kedkir û hemû welatparêz û pêşwerûyên welat pêşiya wî navê bi girangirî serê xwe xwer dikin. Bîr û bawerîyên wî, zanîyariya wî ya şeriro mîjuyê, dilê gelek mîrxwesên tijî dike. Ger îro rêya we bikeve wî goristanê herin binhêrin qebra Memê Licê bi kêfxweşî wê ruyê we binhêre. Qebra wî îro bi sorgûlan, bi gulên heftrengê sorîn xemilandîye. Ça di sala par û pêrêr bû îsal jî zordestîyên giran, sîzên hepsê pin-

dam nekir hewalên wî herin pêşiya wî vatinîyên xwe bînine çî.Yê ku çû
ne ber serê wî,weka neçûyan mesaja han şandine Memê Licê'ra: "Même
mêrxwas!Kes nikare tekoşîna te ji ortê rake. Tekoşîna bo armancên te
roj bi roj geş dibe,bi hêz dibê.Tu bi kena rûyê kwe,bîr û bawerîyên
xweye nehejyayî,bi zanîyarîya xweye vekok pêşiya meda,di rêya serfi-
razîyêda dimeşî. ~~Emêheyya cîhan hebe nawê,te,armancên te bidine~~
~~Emêheyya cîhan hebe nawê,te,armancên te bidine~~ jîyandinê. Tu cîyê xwe da hêsan razê.Bîr û ba-
werîyên te roj bi roj,meh bi meh alê gel va tê parêztin.Roja bindest-
kirina dijmin dûtî nîne.